

Aan de minister van Volksgezondheid en Sport  
Drs. H. de Jonge  
Postbus 20350  
2500 EJ Den Haag

Utrecht, 20 november 2020  
Kenmerk: **VS/MB/20-48**

Onderwerp: FZO beroepen: landelijke raming capaciteit en instroom in de  
opleidingen

Hooggeachte heer De Jonge,

Bijgevoegd is deelrapport 8 van het Capaciteitsplan waarin wij op nationaal en regionaal niveau de toekomstig benodigde capaciteit van de zogenaamde FZO-beroepen en de ambulanceverpleegkundigen ramen. Op basis van deze ramingen geven wij een advies over de benodigde instroom in de betreffende opleidingen. Dit deelrapport bieden wij elke twee jaar aan u aan. De instellingen en de FZO regio's ontvangen op hun verzoek elk jaar een rapportage voor hun instelling c.q. regio.

Wij adviseren u om de instellingen te ondersteunen opdat jaarlijks 4.183 instroomplaatsen voor de 17 betreffende beroepen ingevuld gaan worden. In de bijlage vindt u het landelijk instroomadvies per beroep.

In onze ramingen wordt een groot aantal parameters over de toekomstverwachtingen verwerkt. De meest in het oog springende worden in deze brief behandeld.

### Zorgvraag

De zorgvraag naar zorgprofessionals in de FZO-beroepen en de ambulanceverpleegkundigen is niet gelijkmatig over alle leeftijdsgroepen verdeeld. Over het algemeen is de zorgvraag hoger onder oudere leeftijdsgroepen dan onder jongere leeftijdsgroepen. Alleen al de demografische ontwikkeling leidt de komende 7 jaar tot een toename van de zorgvraag met 1,3% per jaar. Experts schatten in dat vakinhoudelijke ontwikkelingen, technologische ontwikkelingen, sociaal-culturele ontwikkelingen et cetera daar nog eens 1,0% per jaar aan toe zullen voegen.

### Werkproces

Het Capaciteitsorgaan monitort de ontwikkelingen op het gebied van taakverschuiving voor de FZO-beroepen en de ambulanceverpleegkundigen. De medewerker operatieve zorg, de radiodiagnostisch assistent, de sedatiepraktijk specialist en de bachelor medische hulpverlening (BMH) zijn voorbeelden van beroepen die in grotere mate werkzaam zijn in de instellingen. De verwachting is dat deze ontwikkeling aanhoudt of toeneemt. Het Capaciteitsorgaan volgt deze ontwikkelingen met aandacht.

Postbus 20051  
3502 LB Utrecht

telefoon  
+31 (0)30 200 45 10

e-mail  
info@capaciteitsorgaan.nl

website  
www.capaciteitsorgaan.nl

bezoekadres

Domus Medica  
Mercatorlaan 1200  
3528 BL Utrecht

### **Zorgaanbod**

Het absolute aantal werkzame fte is ondanks de verhoogde opleidingsinspanningen van de instellingen iets lager dan in 2018. Er zijn meer vacatures en er is een hoger percentage van Personeel Niet In Loondienst. Daarnaast is een groter deel van het personeel 60 jaar of ouder, wat tot een grotere uitstroom door pensioen leidt. Positief is dat de instroom in de opleidingen de afgelopen jaar flink is toegenomen.

Afgezet tegen de huidige zorgvraag is het huidige aanbod aan zorgprofessionals voor alle FZO beroepen en ambulanceverpleegkundigen nog steeds ruim lager dan wenselijk. Dat in deze raming het instroomadvies voor bijna alle beroepen iets lager is dan in ons advies uit 2018 is geen indicatie dat het beter gaat met de capaciteit aan zorgprofessionals. Dit wordt namelijk veroorzaakt door benodigde aanpassingen in het rekenmodel en door de beschikbaarheid van nieuwe meer accurate data. Zo is de evenwichtsperiode aangepast van 6 naar 7 jaar. Dit zorgt ervoor dat de instellingen meer tijd hebben om de tekorten in te lopen. Daarnaast is de uitstroom uit de instellingen berekend op basis van historische data. Ook wordt met een kortere, feitelijke opleidingsduur gerekend in plaats van de langere nominale duur.

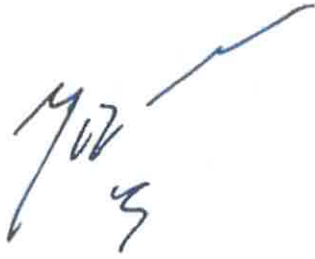
De problematiek van (grote) arbeidsmarkttekorten is dus niet veranderd ten opzichte van de vorige raming.

### **COVID-19**

COVID-19 heeft niet alleen gevolgen voor de patiëntenzorg, maar ook voor de opleidingsmogelijkheden. Instellingen zijn door de tekorten aan personeel genoodzaakt om zoveel mogelijk personeel voor de directe patiëntenzorg in te zetten. Dat heeft als gevolg dat er minder zorgprofessionals als opleider beschikbaar zijn, waardoor in 2020 de instroom in de opleidingen lager zal zijn dan bij aanvang van het jaar werd verwacht.

Over de lange termijn effecten van de pandemie op de behoefte aan zorgprofessionals bestaat nog veel onzekerheid. De instellingen doen nu ervaringen op met het flexibel inzetten van personeel, al dan niet na kortdurende extra scholing. Het opzetten van een extra personele buffer aan bijvoorbeeld IC-verpleegkundigen is binnen een termijn van enkele maanden niet uitvoerbaar en vermindert bovendien de inzetbaarheid van het zittende personeel. Waarschijnlijk bieden andere initiatieven, waaronder de basis acute zorgopleiding (BAZ) en andere elementen van het CZO Flex Level project, voor de korte én de lange termijn betere oplossingen voor de problematiek rond inzetbaarheid van personeel tijdens crises.

In de hoop u met dit advies voldoende geïnformeerd te hebben,  
Namens het Algemeen Bestuur,  
Hoogachtend,



J.P.H Drenth  
Voorzitter

## Bijlage:

Tabel 1: Landelijk instroomadvies: benodigde jaarlijkse instroom vanaf 2021.

	Demografisch scenario	Expert scenario	Voorkeursadvies Capaciteitsorgaan
Anesthesiemedewerker	295	360	360
Deskundigen Infectiepreventie	30	62	62
Gipsverbandmeesters	31	45	45
Klinisch Perfusionisten	16	24	16
Operatieassistenten	711	812	711
Radiodiagnostisch laboranten*	105	102	105
Radiotherapeutische laboranten*	28	38	28
Dialyseverpleegkundigen	286	272	272
IC-kinderverpleegkundigen	93	131	93
IC-neonatologieverpleegkundigen	105	168	105
IC-verpleegkundigen	594	775	775
Kinderoncologieverpleegkundigen	24	35	35
Kinderverpleegkundigen**	424	501	424
Obstetrieerverpleegkundigen	229	242	229
Oncologieverpleegkundigen	315	436	376
SEH-verpleegkundigen	257	294	294
Ambulanceverpleegkundigen	225	253	253
<b>Totaal</b>	<b>3.768</b>	<b>4.548</b>	<b>4.183</b>

\* Het advies heeft betrekking op alleen de instroom in de CZO-opleidingen tot Radiodiagnostisch Laborant en Radiotherapeutisch Laborant. Het advies is dus exclusief de instroom in de voltijds MBRT-opleiding en daarmee veel lager dan het advies in 2018.

\*\* Bij de Kinderverpleegkundigen is de oude extramurale opleidingsvariant onderdeel geworden van de reguliere opleiding tot Kinderverpleegkundige.